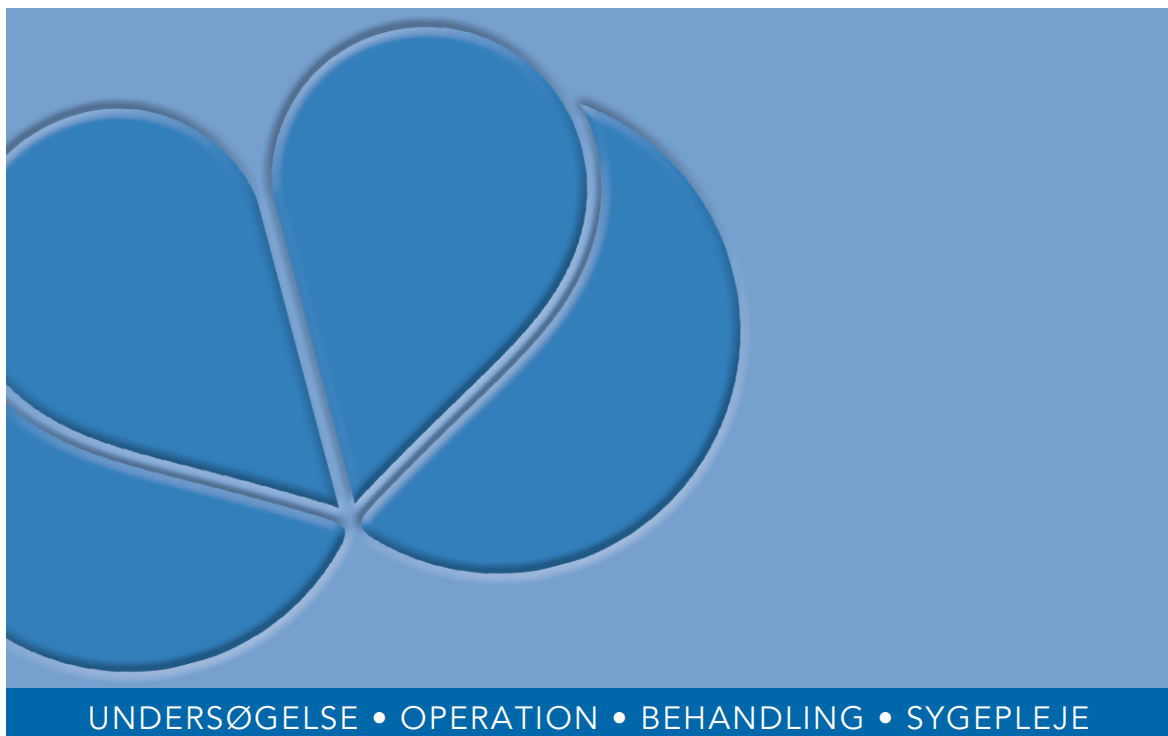

Pneumothorax

UNDERSØGELSE • OPERATION • BEHANDLING • SYGEPLEJE

Rigshospitalets Hjertecenter

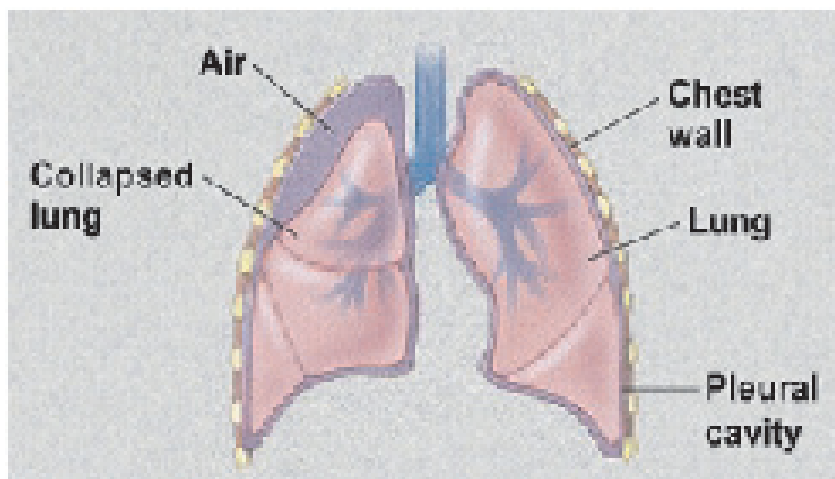
Thoraxkirurgisk klinik RT

Hvad er pneumothorax?

Pneumothorax er luft i lungehulen, der medfører et sammenfald af lungen. Lungen holdes under normale omstændigheder udfoldet ved hjælp af et undertryk mellem de to lungehinder. Kommer der luft imellem disse hinder, vil lungen falde sammen. Dette sammenfald kan ske spontant uden nærmere forklaring.

Det spontane sammenfald kan skyldes, at en lille luftfyldt blære (*blebs*) på lungens overfalde brister. Blebs kan være medfødte og godartede. Man mener dog, at der er en sammenhæng mellem rygning og dannelse af blebs. Det spontane sammenfald af lungen ses oftest hos unge raske mennesker og er seks gange hyppigere hos mænd end hos kvinder.

Pneumothorax kan også forekomme traumatisk ved ulykkestilfælde og ved nogle lungesygdomme, typisk KOL.

Billedet viser en pneumothorax på den højre lunge. Der ses luft i lungehulen omkring det område, hvor lungen er faldet sammen. Venstre lunge er normalt udfoldet.

Behandling

Der anlægges et dræn (en plasticslange) mellem lungehinderne. Drænet skal genoprette det normale undertryk mellem lungehinderne, således at lungen kan udfolde sig. Anlæggelse af dræn foregår i lokalbedøvelse. Du vil forinden få beroligende og smertestillende medicin. Drænet forbindes til en opsamlingsbeholder (drænboks), indtil lungen er udfoldet, hvilket som regel sker i løbet af de første par døgn. Et røntgenbillede viser, om lungen er udfoldet.

Drænet fjernes, når lungen er udfoldet og tæt. Ved fjernelse af drænet er der altid en lille risiko for, at lungen klapper sammen igen. Dette kontrolleres efterfølgende med et røntgenbillede.

Vedvarende luft i drænet er tegn på en utæthed i lungen. Hvis der er luft i mere end fire dage, bliver du muligvis tilbudt en kikkertoperation, hvor man fjerner de blebs, der har udløst din pneumothorax.

Bliver lungen i stedet tæt i løbet af få dage, tilbydes du en ambulans CT-skanning med henblik på en kikkertoperation på et senere tidspunkt i tilfælde af, at der skulle være flere blebs, som kan forårsage en ny pneumothorax. Dette er dog under forudsætning af, at du er under 40 år gammel.

Smerter

Der kan være smerter forbundet med pneumothorax og dræn, og du vil blive tilbudt smertestillende medicin, så længe det er nødvendigt. For at undgå lungebetændelse skal du være så godt smertedækket, at du kan trække vejret godt igennem, hoste og bevæge dig ind og ud af sengen. I tilfælde af muskelsmerter i skulderen kan du lave lette fysiske øvelser. Smerterne forsvinder som oftest, når lungen er udfoldet, og drænet er fjernet.

Efter udskrivelsen

Ved udskrivelsen får du udleveret smertestillende tabletter til de første dage. Hvis du fortsat har ondt, skal du kontakte din egen læge.

Du kan være træt i de første dage efter udskrivelsen, men efter en uges tid kan du genoptage dine normale fysiske aktiviteter - også hårdt fysisk arbejde og sport. Du skal være opmærksom på, at det frarådes at flyve i en måned efter en pneumothorax. Det er altid en god idé at tjekke dit forsikringsselskabs retningslinier, inden du bestiller en flyrejse, da reglerne kan variere.

Der gælder særlige restriktioner, hvis du dykker eller har flyvecertifikat. Lægen kan informere dig om disse.

Ambulant kontrol

Ved udskrivelsen får du et kort med den ambulante tid, hvor du skal møde 10-14 dage efter i vores ambulatorium.

Du skal have taget et røntgenbillede af brystkassen, og du bedes henvende dig i receptionen i røntgenafdelingen, opgang 3, 2. sal. Efterfølgende skal du have en samtale med en af vores speciallæger i Hjertecentrets ambulatorium, afsnit 8523. Det er en god idé på forhånd at nedskrive eventuelle spørgsmål til lægen.

Pensionister har ret til kørsel til og fra ambulatoriet. Hvis kørslen ikke er arrangeret i forbindelse med bestilling af den ambulante tid, kan du ringe til ambulatoriet (se telefonnummer på ambulatoriekortet).

Bliver du kørt af pårørende i egen bil, og afstanden er mere end 50 km, kan du i ambulatoriet bede om en skriftlig bekræftelse på, at du har været her, hvorefter et kørselsbeløb kan refunderes på din kommunes kørselskontor.

Drænsåret

Du må tage brusebad og vaske forsigtigt med sæbe omkring såret, når du kommer hjem. Forbinding er ikke nødvendig, med mindre der siver væske fra drænhullerne. Karbad og svømmehal frarådes, indtil såret er helet.

Såret kan være hævet i nogle uger, ligesom du kan være følelseløs og have ændret smerteoplevelse i det behandlede område. Dette er normalt og aftager gradvist. Kontakt din praktiserende læge, hvis du bliver i tvivl.

En neutral creme kan anvendes til at gøre huden mere smidig omkring arret. Det pæneste ar opnås ved at beskytte det dels med solcreme og dels ved at dække det til, når du opholder dig i solen. Vi anbefaler, at du sørger for at beskytte arret de første 12 måneder efter indgrebet.

Du skal være opmærksom på betændelse i såret. Hvis et eller flere af følgende symptomer på betændelse opstår, skal du kontakte din egen læge:

- ◆ Huden omkring såret bliver rød og øm
- ◆ Såret hæver, og sårkanterne begynder at gabe
- ◆ Du får feber
- ◆ Der siver sekret fra såret

Tilbagefald

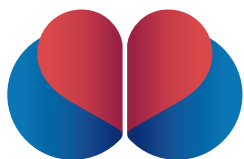
Når først man har haft en sammenklappet lunge, er der øget risiko for, at det sker igen. Skulle du få symptomer på, at lungen er faldet sammen (smerter, vejrtrækningsbesvær), skal du kontakte din egen læge eller nærmeste skadestue.

Rygning

Det er absolut vigtigt at holde op med at ryge, når du har haft en sammenklappet lunge. Hvis du ikke allerede er stoppet, kan du søge råd og støtte hos din praktiserende læge - eller ringe og få vejledning på 'Stoplinien', telefon 8031 3131 eller www.dr.stop.dk.

RIGSHOSPITALET
HJERTECENTER

Blegdamsvej 9
2100 København Ø

Oktober 2011, version nr. 1

Rigshospitalet